

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 64277-05-18 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת עמיתה זהבה בוסתן

עותרים תנו לחיות לחיות 580176832
ע"י עו"ד ארז וול ועו"ד יוסי וולפסון

נגד

משיבים 1. משרד החקלאות - היועץ המשפטי
ע"י עו"ד לירן פאר

2. ש.ח. שינוע בע"מ
ע"י יניב אביטן

פסק דין

1
2 בפני עתירה (מתוקנת) בה מבקשת העותרת להורות למשרד החקלאות (להלן "המשיב"), למסור
3 לידיה דוחות "אי התאמה" שדווחו על ידי רופאים וטרינרים מפקחים בבית המטבחים "בקרנה"
4 המופעל על ידי המשיבה 2 (להלן "בית המטבחים") לשנים 2010 ועד 2017 וזאת מכח הוראות חוק
5 חופש המידע תשנ"ח-1998 (להלן "חוק חופש המידע" או "החוק").
6
7

הצדדים ותמצית עובדות המקרה

8
9 1. העותרת היא עמותה להגנה על בעלי חיים הפועלת מספר שנים לקידום השקיפות בבתי
10 מטבחים.
11 המשיב הוא רשות ציבורית שמתוקף תפקידו מופקד על חוק צער בעלי חיים ואכיפתו. בין
12 היתר, אמונים הגורמים אצל המשיב על פיקוח שחיטת בעלי חיים בבתי מטבחים. במסגרת זו
13 הם מפקחים על ההיבטים השונים של תהליך השחיטה ובכלל זה על מניעת מחלות וזיהומים
14 בקרב בעלי חיים, שמירה על בריאות הציבור ומזעור סבל בעלי החיים.
15 בית המטבחים היא חברה פרטית המנהלת ומפעילה את בית המטבחים "בקרנה" בחיפה.
16
17 2. הפיקוח על בתי המטבחים מוסדר בתקנות מחלות בעלי חיים (שחיטת בהמות), תשכ"ד-1964
18 (להלן "התקנות") ובסעיפים 5א ו-6 לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994
19 (להלן "חוק צער בעלי חיים"). בנוסף, גם המשיב הסדיר את תחום צער בעלי החיים באמצעות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-05-64277 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני:

נוהל שמספרו 3.8.1 "צער בהמות במהלך ההובלה והשחיטה – הפיקוח הווטרינרי בבתי מטבחיים ובבתי נחירה לצורך מזעור צער בהמות".

3. מערך הפיקוח על בתי המטבחיים כולל שלוש רמות פיקוח –

ברמה הראשונה והבסיסית ביותר קיים מערך בקרה פנימי של בית המטבחיים; במסגרת זו על האחראי על בית המטבחיים להדריך את העובדים ולמנות אחראי לצער הבהמות.

ברמה השנייה, קיים ווטרינר מפקח, המתמנה בהתאם לתקנות (להלן "ווטרינר מפקח"). עד לאחרונה הועסק הווטרינר המפקח על ידי הרשות המקומית בה נמצא בית המטבחיים והיה כפוף לשירות הווטרינרי. לאחרונה הוקם "תאגיד לפיקוח וטרינרי" במסגרת תיקון לחוק הרופאים הווטרינריים תשנ"א – 1991 (שבוצע במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2015 – 2016) תשע"ו – 2015). כיום מוגדר בתקנות ווטרינר מפקח כ "רופא וטרינר עובד התאגיד לפיקוח וטרינרי שאישר לו המנהל לבצע פיקוח וטרינרי על בית מטבחיים". ווטרינר מפקח נוכח בבית המטבחיים באופן יומי. עליו לבצע בכל יום בדיקת פתע על מנת לבדוק את העמידה בשורה של הוראות מהוראות הנוהל. בחירת הנושאים הנבדקים נעשית באופן אקראי על ידי תוכנה של מערך הפיקוח. במקביל עליו לבדוק מידי יום את נושא הובלת בעלי החיים אל בית המטבחיים. כמו כן עליו לצפות כל יום במשך 5 דקות לפחות בתיעוד ממצלמות במעגל סגור המותקנות בבית המטבחיים. הווטרינר המפקח אמור לתעד, במערכת ממוחשבת, את החריגות וההפרות אליהן הוא נחשף. מערכת זו גלויה למטה השירותים הווטרינריים. האחראי על בית המטבחיים אמור לדווח דרך המערכת הממוחשבת כיצד פעל לתיקון החריגה, והווטרינר המפקח אמור לאמת שהתיקון בוצע בפועל. חריגה מכונה "אי התאמה" ותיקון מכונה "פעולה מתקנת". דוחות אלה הם נושא המחלוקת בעתירה שבפני. בנוסף לתיעוד, על הווטרינר המפקח לפעול להפסקת ההפרה באמצעות "פעולה רגולטורית" כגון עצירת השחיטה עד לתיקון הליקוי.

ברמה השלישית, מתבצעות בדיקות תקופתיות בבתי המטבחיים, על ידי ווטרינרים מרחביים של השירות הווטרינרי.

4. בספטמבר 2017 הגיע לידי העותרת סרטון המתעד התעללות בבעלי חיים בעת שחיטתם בבית המטבחיים (להלן "התיעוד"). לטענת העותרת, כבר בשנת 2014 תיעדו גורמי הפיקוח במטה השירותים הווטרינריים הפרות חוק קשות בבית המטבחיים אשר הביאו להתרות בהנהלת בית המטבחיים לתקן.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-05-64277 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני :

- 1 בעקבות התייעוד, פנתה העותרת, ביום 28.09.2017, לממונה על חופש המידע אצל המשיב (להלן
- 2 "הממונה"), ובקשה לקבל מידע. בין היתר ביקשה העותרת לקבל את דוחות "אי ההתאמה"
- 3 שהצטברו במערכת הממוחשבת של מערך הפיקוח על המוצרים מהחי ביחס לבית המטבחים.
- 4 הבקשה התייחסה לשנים 2010 – 2017 ול"אי התאמות" שנרשמו על ידי המפקחים במקום וכן
- 5 במסגרת ביקורת של מטה השירותים הוטרונריים, המתארים ליקויים ופגמים הנעשים במהלך
- 6 עבודת בית המטבחים.
- 7 לטענת העותרת הדוחות דרושים לה לא רק כדי למצות את הדין לעבר אלא כדי להבין כיצד
- 8 אפשרו מערכות הפיקוח של המשיב את הכשל כפי שעלה מהתייעוד, מחדל שיש לו, לטענת
- 9 העותרת, השלכות גם על בתי מטבחים אחרים.
- 10
- 11 5. ביום 25.04.2018 דחתה הממונה את בקשת העותרת, בטענה שהמסמכים המבוקשים
- 12 משמשים בסיס להליכי חקירה המתנהלת כנגד בית המטבחים, בעקבות תלונה שהגישה
- 13 העותרת, בשל האירועים שנחשפו בתייעוד.
- 14 בעקבות סירוב הממונה הוגשה, ביום 29.05.2018, העתירה המקורית בה עתרה העותרת לקבל
- 15 את המידע שהתבקש על ידה.
- 16
- 17 ביום 23.06.2019 הודיעה פרקליטות מחוז הצפון למשיב כי הוחלט לסגור את תיק החקירה
- 18 ובעקבות כך החליטה הממונה, ביום 17.7.2019, להיעתר לבקשת העותרת ולמסור לה את כל
- 19 המידע המבוקש, למעט דוחות "אי ההתאמה" (להלן "ההחלטה החדשה"). בעקבות ההחלטה
- 20 החדשה נמסרו לעותרת העתקים מחומרי החקירה, וביניהם דוחות אי התאמה מיום
- 21 04.01.2017 עד יום 17.09.2017.
- 22
- 23 6. את הסירוב למסור את דוחות אי ההתאמה נימקה הממונה על סעיף 9(ב)(1) לחוק חופש המידע
- 24 כשלטענתה, מסירת המידע המבוקש תפגע בפיקוח על בתי המטבחים מאחר שהוטרונריים
- 25 המפקחים יחששו לכתוב ולפרסם את דוחות אי ההתאמה אם ידעו שהם יפורסמו. פגיעה זו
- 26 עלולה לפגוע באמון הציבור ברשות ולעלות כדי שיבוש תפקודה התקין של הרשות.
- 27 הממונה הוסיפה כי הניסיון מלמד כי מאז שהועברו נתונים דומים בעבר היתה פגיעה בתפקודם
- 28 התקין של השירותים הוטרונריים בביצוע הביקורת.
- 29
- 30 7. מהתגובה המקדמית שהגיש המשיב לעתירה המקורית (לאחר מתן ההחלטה החדשה) נלמד כי
- 31 כבר למחרת שידור התחקיר אודות בית המטבחים, ביום 28.9.2017, נערכה על ידי נציגי
- 32 המשיב ביקורת של אנשי המקצוע בבית המטבחים שהעלתה ליקויים בהתנהלות בית

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-05-64277 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני:

המטבכיים. נציגי בית המטבכיים הוזמנו לשימוע לפני שלילת היתר ההפעלה אך בסופו של דבר הוחלט לא לסגור את בית המטבכיים בכפוף להתחייבות בית המטבכיים לתקן את הליקויים.

ואכן, כאמור במכתב של הוטרנירית ד"ר נעמה זערור – כהן מיום 8.11.2017 (שצורף אף הוא לתגובה המקדמית) צוין כי מאז השימוע שנערך לנציגי בית המטבכיים ערכה ד"ר זערור חמישה ביקורים בבית המטבכיים ומצאה שיפור משמעותי במצב. יחד עם זאת פורטו ליקויים וצוין במכתב כי "לדעתי יהיה צורך בהחלפת תא עקידת הבקר בתא אחר".

8. בעקבות צמצום המחלוקת לדוחות "אי ההתאמה" בלבד, הוגשה ביום 16.03.2020 העתירה המתוקנת.

9. בכתב התשובה הודיע המשיב שגיבש מתווה לפרסום המידע באופן יזום, באתר האינטרנט של משרד החקלאות. הפרסום יכלול דוחות אי ההתאמה שאירעו בחצי השנה לפני מועד הצפיה. בדוחות יופיעו הנתונים הבאים: מס' אי ההתאמה, תאריך האימות, שם הרופא המאמת, נושא/תת נושא, דרגת הסיכון (מסוג "קשה" או "סיכון ממשי"), פירוט אי ההתאמה, פעולות מתקנות של בית המטבכיים, תאריך התשובה של בית המטבכיים, תאריך יעד לטיפול, סטטוס (אושר לא אומת, ממתין לאישור וכו'). לטענת המשיב פרסום הדוחות בצורה האמורה יאפשר לציבור גישה אל הדוחות ובכך יוגשמו מטרות ותכליות החוק ויהיה בכך גם כדי לספק את מטרותיה של העותרת בעת הגשת העתירה.

10. המשיב סבר כי המידע היזום שיפורסם על ידו ייתר את העתירה, מה גם שהוא הודיע שאף ירחיב את הפרסום על ידי הוספת עמודות חדשות של "קוד מפעל" ו"מרחב פיקוח" דבר שיאפשר לעקוב אם יש בתי מטבכיים בהם התקלות רבות יותר או חוזרות על עצמן. חרף האמור עמדה העותרת על קבלת דוחות אי ההתאמה לשנים המבוקשות על ידה. העותרת הודיעה במהלך הדיונים כי היא מוותרת על קבלת שמם של הוטרנירים המפקחים אך עומדת על קבלת דוחות אי ההתאמה.

טענות העותרת

11. המידע המבוקש נחוץ לעותרת על מנת להבין את הכשלים שהתרחשו בפיקוח על בית המטבכיים, תוך דגש על מידע המתקבל מדוחות "אי ההתאמה", לעמדת העותרת, בנסיבות המקרה, מסירת המידע היא ההחלטה הסבירה היחידה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 64277-05-18 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני :

12. העותרת אינה מבקשת לבייש או לחשוף אף ווטרינר מפקח אלא לקבל מידע רלוונטי לתקופה בה התרחשו ההפרות העולות מהתיעוד בבית המטבחים על מנת למצות את הדין עם הנהלת בית המטבחים ולהבין כיצד כשלה מערכת הפיקוח. לטענת העותרת, המידע שיימסר לה עלול להשליך באופן רוחבי על התנהלותם של בתי מטבחים נוספים הנמצאים תחת פיקוחו של המשיב.
13. סירוב המשיב למסור את המידע לא עומד בתנאים שקבעה הפסיקה ליישומו של סעיף 9(ב)(1) לחוק, לפיו תהיה הצדקה לא למסור מידע רק בתנאי שיש "וודאות קרובה" לכך שמסירת המידע המבוקש יגרום לשיבוש קשה וחמור בעבודתה של הרשות. לא כך במקרה שלפנינו.
14. גם אם היו ליקויים בעבודת הווטרינרים המפקחים או בשיתוף הפעולה בינם לבין בתי המטבחים, ליקויים אלה אינם נובעים ממסירת מידע לעותרת, שכן דוחות הנוגעים לעבודתם של הווטרינרים המפקחים, לא נמסרו לעותרת מעולם.
15. אף אם יש אמת בטענות המשיב בדבר הקשיים באכיפת הדין מצד הווטרינרים המפקחים, או בגיוסם, אין בכך כדי להצדיק את אי מסירת המידע לעותרת. אם קיים חשש ללחצים והתנכלויות של בתי המטבחים כלפי הווטרינרים המפקחים, על המשיב לטפל בכך ולא לעודד את המשך ההתנהגות העבריינית באמצעות הסתרת המידע מהציבור.
16. המשיב לא הוכיח כי פעל כנדרש, באמצעים חלופיים, על מנת למנוע את הפגיעה בתפקוד הרשות, לפני שפנה לצעד קיצוני של אי מסירת המידע. לאור הפעולות הפליליות והלחצים הקשים שהופעלו על הווטרינרים ובני משפחותיהם, מן הראוי היה שהמשיב יפעל באמצעות רשויות אכיפת החוק למיגור התופעה, ולא ימנע מידע מהעותרת.
17. גישתו הפטרנליסטית של המשיב, לפיה הציבור עלול לא להבין כראוי את המידע המופיע בדוחות המבוקשים, נוגדת את האמור בפסיקה שכן הציבור הוא הבעלים של המידע ואין לרשות שיקול דעת להחליט האם עליו להיחשף אליו או לא.
18. הצעתו של המשיב לאפשר פרסום דוחות אי התאמה עתידיים של הווטרינרים הממשלתיים, המבצעים ביקורת תקופתיות בלבד, אינה עונה על המבוקש בעתירה, הן מבחינת הדוחות הרלוונטיים והן מבחינת התקופות המבוקשות. על כן העתירה עודנה רלוונטית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-05-64277 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני:

טענות המשיב 1 – משרד החקלאות

19. פרשנות החוק, ומכוחו הפעלת שיקול הדעת של הממונה, מחייבים התווית איזון ראוי בין זכויות ואינטרסים שונים. מחד, פיקוח רגולטורי על בתי המטבחים, המשחטות ובתי הנחירה ובצדו זכות הציבור לדעת הבאה לידי ביטוי באמצעות פרסום דוחות הביקורת ומנגד פגיעה ביכולת הרשות לבצע את תפקידה. במסגרת האיזון שביצע הממונה ובהתבסס על סעיף 9(ב)(1) הוא החליט לא למסור את דוחות אי ההתאמה לעותרת. סעיף 9(ב)(1) קשור לסעיף 9(ב)(7) סיפא הקובע כי רשות ציבורית אינה חייבת למסור "מידע שהגיע לידי הרשות הציבורית, שאי גילוי היה תנאי למסירתו או שאי גילוי עלול לפגוע בהמשך קבלת המידע".

20. מסירת המידע לעותרת יפגע בוודאות באמון הציבור ובפעולות משרד החקלאות והשירותים הווטרינריים ועשוי להביא לפגיעה ביכולת המשיב לבצע את פעולות האסדרה והפיקוח בבתי המטבחים. בעבר כבר נגרמה פגיעה בעקבות מידע שהועבר לעותרת דבר שחייב שינוי מדיניות ואיזון מחדש בכל הנוגע לגילוי מידע.

בהליך קודם (עת"מ 18-01-1608 תנו לחיות לחיות נ' משרד החקלאות) ביקשה העותרת (בין היתר) מידע דומה. בתגובה המקדמית שהגיש המשיב להליך הקודם נטען כי הניסיון שנצבר, מאז הועברו על ידי המשיב נתונים דומים, מלמד כי מסירת הנתונים הביאה לפגיעה בתפקודה התקין של הרשות, בין היתר פגיעה בפעולות הפיקוח השוטפות בבתי המטבחים ובתיעוד הממצאים, באופן שפוגע ביכולת הפיקוח של המשיב ובפעולות האכיפה הנדרשות.

21. בתי המטבחים מפעילים לחצים גדולים מאוד על הווטרינרים המפקחים ועל משפחותיהם, בכל הנוגע לרישום אי התאמות. הלחץ בא לידי ביטוי בירידה בכמות ובאיכות תיעוד הליקויים המופיעים בדו"ח או בעמימות הדיווח ולעיתים באי דווח כלל.

22. יש חשש ממשי שגילוי המידע יחריף את הלחץ המוטל על הווטרינרים המפקחים דבר שיפגע בהליך התקין ובתפקוד מערכת האכיפה של המשיב. הימנעות מדיווח מלא של ווטרינר מפקח לא מאפשרת למשיב לבצע בחינה אמיתית של הליקויים, אפילו אם בפועל ננקטו פעולות רגולטוריות לתיקונם. למנהל המחלקה לפיקוח על המוצרים מן החי בשירות הווטרינרי אין את הכלים למנוע את תופעת הפעלת הלחץ על הגורמים המפקחים, וזאת לאור הסנקציות המוגבלות שבאפשרותו להטיל על בתי המטבחים, מכוח נהליו הפנימיים. בהתחשב בטיב המידע המבוקש, רגישותו, המטרה שלשמה התבקש המידע ובחינת מכלול הנסיבות אי מסירת המידע לעותרת הינה ההחלטה הסבירה והמתבקשת לצורך המשך זרימת המידע המלא והמדויק מבתי המטבחים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-05-64277 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני:

1
2 23. בצד הפגיעה בעבודתם של הוטרנירים ישנו קושי רב בגיוס ווטרנירים חדשים למערך הפיקוח
3 בין בכלל ובין בסירובם של ווטרנירים לשמש כמפקחים בבית מטבחים מסוים, בין היתר בשל
4 הטרדות ואיומים מצד ארגוני צער בעלי חיים. חוסר היכולת לגייס ווטרנירים מפקחים פוגע
5 באופן ממשי ביכולתה של הרשות לבצע את תפקידה, שכן ללא ווטרניר מפקח לא ניתן להפעיל
6 את בית המטבחים.

7
8 24. אין לעותרת צורך אמיתי בדוחות אי ההתאמה, הכוללים שמות פרטיים של ווטרנירים מפקחים
9 (כאמור העותרת ויתרה מאוחר יותר על נתון זה – ז.ב.). ושמות בתי מטבחים, על מנת לקיים
10 ביקורת ציבורית על הרשות. הוטרנירים המפקחים הם אנשים פרטיים הנושאים תפקיד
11 מקצועי ועל כן יש לפרסם את פרטיהם באופן זהיר ומצומצם, וכאשר עולה חשש לתפקוד לקוי
12 של עובד, על הביקורת להיעשות על ידי הרשות ולא על ידי הציבור.

13
14 25. בנוסף, קיים חשש שמא המידע שיימסר לעותרת יועבר לציבור ללא ההסברים הנדרשים להבינו
15 בצורה אשר משקפת את המציאות כפי שהיא, או במקרה חמור יותר, עם פרשנות מוטה לצורך
16 קידום אינטרסים של גורמים שונים. הדוחות נכתבים על ידי הוטרנירים "בלשון חופשית"
17 ובשימוש במושגים מקצועיים, ללא תשומת לב על הדרך בה דבריהם עלולים להתפרש לציבור.
18 פרסום הדוחות כלשונם יגרור לנזק רב ולפגיעה באמון הציבור במשיב.

19
20 26. החוק אמנם מדגיש כי מבקש מידע אינו חייב לציין את הסיבה לבקשתו, אך הוא גם מסייג
21 זאת באומרו כי הרשות יכולה לתת את דעתה על עניינו של המבקש במידע. עניינה של העותרת
22 במידע הוא לצורך מיצוי הדין בעבר ושינוי מערך הפיקוח הוטרנירי בעתיד, באמצעות הציבור,
23 מבלי שמתקיים בעותרת אינטרס אישי וממשי כמו שדורשת הפסיקה.

24
25 27. משרד החקלאות פועל לגיבוש מתווה לפרסום יזום של דוחות אי התאמה באתר האינטרנט של
26 המשרד, בהם יוכל הציבור לגשת לדוחות שנכתבו עד חצי שנה לפני מועד הצפייה בדו"ח, זאת
27 על אף התנגדות של כמה בתי מטבחים. (בפועל כבר גובש המתווה והפרסום מתבצע – ז.ב.).
28 פרסום הדו"ח מגשים את מטרות ותכליות החוק תוך שהוא מספק את מטרותיה של העותרת
29 בעת הגשת העתירה, ולמעשה העתירה מיצתה את עצמה ויש לדחות אותה.

30
31 טענות המשיבה 2 – ש.ח. שינוע בע"מ (להלן "הנהלת בית המטבחים")

32 28. העותרת, לצד ארגונים נוספים, שמה לעצמה למטרה לפגוע בפעילותו של בית המטבחים
33 ולהביא להפסקת פעילותו. מטרה זו באה לידי ביטוי הן בהליכים משפטיים לא מבוססים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-05-64277 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 המתנהלים כנגד בית המטבחים והן באמצעות פריצה לבית המטבחים וגרימת נזק פיזי
2 לרכוש. גם הליך זה נועד רק על מנת להתנגח בבית המטבחים ולהזיק לו. מטעם זה אין לאפשר
3 לעותרת גישה למידע המבוקש.
4
5 29. יש לדחות את העתירה מחמת "הליך תלוי ועומד", לאור הדיון המתנהל בבג"צ מול בית
6 המטבחים (בג"צ 8020/17) המבוסס אף הוא על תיעוד ההתעללות משנת 2017. דיון בעתירה
7 דנא עלול להביא לכפל הכרעה או להכרעות סותרות מול ההליך המתנהל בבג"צ שכן השאלה
8 המהותית בשני ההליכים זהה ומתרכזת בפיקוח של משרד החקלאות על פעולותיו של בית
9 המטבחים, על כן יש לדחות את הדיון בעתירה לפחות עד שתקבל הכרעה בהליך בבג"צ.
10 (יוער כי ההליך בבג"צ התסתיים ב - 2.6.2021)
11
12 30. המידע המבוקש על ידי העותרת, המתייחס לשנים 2010-2017 אינו נדרש לה עוד. גם ללא דוחות
13 אי ההתאמה המבוקשים הגיעה העותרת למסקנה כי הליך הפיקוח של משרד החקלאות אינו
14 תקין ובעקבות כך גם הוגשה העתירה בבג"צ. ועל כן יש לדחות את העתירה.
15
16 31. המידע המבוקש אינו נדרש לצורך הפיקוח על בתי מטבחים אחרים ובוודאי אינו מצדיק את
17 קבלת העתירה כנגד בית המטבחים. ככל הנראה, מעוניינת העותרת בדוחות הספציפיים,
18 מהשנים 2010-2017, לצורך ביסוס תביעות ייצוגיות כנגד בית המטבחים, כחלק מהרצון לפגוע
19 בה כלכלית.
20
21 32. התיעוד משנת 2017, עליו מתבססת העותרת, הינו פסול ובלתי קביל מאחר שהושג תוך ביצוע
22 עבירות פליליות, האזנות סתר, הסגת גבול ופגיעה בפרטיות. השימוש של העותרת בחומרים
23 אלה לצורך העתירה עולה לכדי חוסר תום לב וחוסר ניקיון כפיים המצדיקים את דחיית
24 העתירה.
25
26 33. החלטת המשיב, לא למסור את המידע המבוקש לעותרת, נעשתה על ידי גורם מוסמך ומקצועי,
27 הממונה על העמדת מידע לציבור, כאשר כלל הנימוקים של המשיב לסירוב הם נימוקים
28 סבירים ומוצדקים ואין להתערב בהם.
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-05-64277 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני :

דיון והכרעה

34. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות ושמעתי את טענות הצדדים, דעתי היא כי יש לדחות את העתירה.

חוק חופש המידע מכיר בזכות הציבור לדעת, כזכות יסוד במשטר דמוקרטי ומאפשר לכל אזרח או תושב ישראל לקבל מידע מכוח החוק, מרשות ציבורית, מבלי לנמק את הצורך שיש לו במידע המבוקש על ידו :

"(1) לכל אזרח ישראלי או תושב, הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית, בהתאם להוראות חוק זה".

בעע"מ 3908/11 מדינת ישראל הנהלת בתי המשפט נ' עיתון דה מרקר עיתון הארץ בע"מ (להלן "פס"ד דה מרקר") סקרה כבוד השופטת (בדימ') ארבל את תכליות החוק (פסקה 22 לפסק דינה).

התכלית הראשונה היא הקשר ההדוק בין חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת לבין האפשרות לקבל מידע מהרשויות ביחס לאופי פעולתן. על מנת לאפשר לפרטים לממש את זכויותיהם על המדינה לאפשר להם גישה רחבה למידע הנוגע לזכויות אלו.

התכלית השנייה היא מימוש האפשרות של הציבור לפקח באופן אפקטיבי על הנעשה על ידי רשויות השלטון. תכלית זו הינה דו כיוונית ומאפשרת את מעורבותו של הפרט בנעשה בשלטון, בנוסף לשיפור איכות פעולות השלטון בעקבות השקיפות הנכפית עליו.

מהתכלית השנייה צומחת גם התכלית השלישית שהיא הבטחת אמון הציבור ברשויות, על בסיס האפשרות לבקר אותן ואת פעולותיהן עקב חשיפת דרכי התנהלותן.

ביסוד התכלית הרביעית עומדת ההנחה כי הרשות הינה "נאמן של הציבור" המחזיק במידע עבור הציבור. אין לרשות זכויות קנייניות במידע ולכן אין באפשרותה למנוע מהציבור לעיין או להחזיק בו, אלא אם נקבע כך בחוק.

בצד זאת, הזכות למידע, כמו כל יתר הזכויות, אינה זכות מוחלטת אלא זכות יחסית הכפופה לסייגים שנקבעו בסעיף 9 לחוק. המשיב טוען כי הזכות למידע נסוגה בפני הסיג בדבר המשך תפקודה התקין של הרשות המעוגן בסעיף 9(ב)(1) לחוק :

"9 (ב) רשות ציבורית אינה חייבת למסור מידע שהוא אחד מאלה :

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 64277-05-18 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני :

- 1 (1) מידע אשר גילוי עלול לשבש את התפקוד התקין של הרשות
- 2 הציבורית או את יכולתה לבצע את תפקידיה".
- 3 השאלה מהו מידע אשר גילוי עלול לשבש את התפקוד התקין של הרשות הציבורית או את
- 4 יכולתה לבצע את תפקידיה נידונה בע"מ 6013/04 מדינת ישראל – משרד התחבורה נ' חברת
- 5 החדשות הישראלית (2.1.2006) :
- 6 "הוראת סעיף 9(ב)(1) – לשונה רחבה וכוללנית. ההוראה מתירה לרשות
- 7 הציבורית שלא למסור מידע "אשר גילוי עלול לשבש את התפקוד התקין של
- 8 הרשות הציבורית או את יכולתה לבצע את תפקידיה". בצדק נאמר על הוראה זו
- 9 כי היא "פותחת שער לשיבושה של הזכות לקבלת מידע עצמה" (סגל בספרו הנ"ל
- 10 [38], בעמ' 199). פרשנות הסעיף צריכה אפוא להתאים עצמה לאמות המידה
- 11 המנחות את החוק ולעקרונות הכלליים והחוקתיים המקובלים במשפטנו. כלל
- 12 ידוע ומושרש הוא במשפטנו כי בהתנגשות בין זכות חוקתית מוגנת לבין אינטרס
- 13 ציבורי גובר האחרון על הראשונה רק במקום שבו קיימת הסתברות ראויה – לרוב
- 14 "ודאות קרובה" – לפגיעה ממשית באותו אינטרס ציבורי (ראו, מבין רבים: בג"ץ
- 15 10356/02 הס נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית [28]; בג"ץ 7128/96 תנועת
- 16 נאמני הר הבית נ' ממשלת ישראל [29]; בג"ץ 2725/93 סלומון נ' מפקד מחוז
- 17 ירושלים, משטרת ישראל [30]). כלל זה יפה במיוחד להתנגשות בין חופש
- 18 הביטוי לבין אינטרסים ציבוריים אחרים (ראו: פרשת קול העם [5]; פרשת חברת
- 19 סטיישן פילם [7]). הנוסחה שהתגבשה בפסיקה הענפה בנוגע לחופש הביטוי
- 20 ולמגבלותיו נכונה גם לענייננו. עמד על כך פרופ' ברק, בצינו:

21

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 64277-05-18 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני:

1 "האם כל שיבוש בתפקידה של הרשות מצדיק מניעת מסירתו של מידע? דומה
2 שהתשובה הינה כי בגדרי האיזון החיצוני ועל רקע תכליתו של החוק, רק שיבוש
3 קשה, רציני וחמור אשר הסתברות התרחשותו היא ודאות קרובה, מאפשר מניעת
4 מידע" (ברק, במאמרו הנ"ל [39], בעמ' 103).

5 ובדומה כתב פרופ' סגל, כי:

6 "הוראת החוק מצדיקה חיסוי מידע, רק כאשר גילוי עלול 'לשבש' את פעולת
7 הרשות. פרשנותה, נוכח תכלית החוק להביא לחשיפת פעולת הרשויות הציבוריות,
8 צריכה להיות כזו שרק סכנה בדרגת ודאות גבוהה לשיבוש חמור ורציני תוכל
9 להצדיק אי גילוי" (סגל בספרו הנ"ל [38], בעמ' 199).

10 אכן, קיים אינטרס ציבורי חשוב בשמירה על תקינות פעולתה של הרשות הציבורית,
11 אולם רק מקום שבו קיימת ודאות קרובה לפגיעה באינטרס זה – תקום עילה מספקת
12 להגבלת חופש המידע כמרכיב של חופש הביטוי. ודוק: מקום שבו ניתן להפחית את
13 הפגיעה בתקינות פעולתה של הרשות בלי לאיין את חופש המידע – מוטב וראוי לעשות
14 כן. ההגבלה על חופש המידע היא בבחינת אמצעי אחרון, וחובה היא על הרשות הציבורית,
15 בטרם תחליט שלא למסור מידע שגילוי מתבקש, לבחון אמצעים שפגיעתם בחופש
16 המידע פחותה".

17 35. לטענת המשיב פרסום דוחות אי ההתאמה המבוקשים יפגעו בעבודת הווטרנרים המפקחים,
18 עקב לחץ המוטל עליהם מגורמים בבתי המטבחים, על מנת שלא יתעדו את הליקויים אליהם
19 הם נחשפים באופן הנדרש, דבר הפוגע בעבודת השירות הווטרנרי כולו ועל כן חוסה תחת הסייג
20 לאי מסירת מידע מכוח סעיף 9(ב)(1) לחוק.

21 בכתב התשובה הציג המשיב מספר דוגמאות לפגיעה בתפקודה של הרשות בכל הקשור ללחץ
22 והאיומים המופעלים על המפקחים הווטרנריים כתוצאה מגילוי המידע. הירידה בתפקוד באה
23 לידי ביטוי בירידה בכמות וברמת הדיווח לגבי אי התאמות, ואף באי היכולת לגייס רופאים
24 וטרינריים למערך הפיקוח או סירובם של רופאים לשמש וטרינר מפקח בבתי מטבחים
25 מסויימים. (סעיפים 42 – 74 לכתב התשובה).

26 רק לצורך הדוגמא אפנה לסעיף 47 לכתב התשובה בו תאר המשיב מקרה בבית מטבחים בו
27 תיעד הווטרנר המפקח ליקויים בנושא צער בעלי חיים ואף מנע כניסת אדם שביצע את המעשים
28 לתחומי בית המטבחים. דיווחים אלה הובילו לסגירה זמנית של בית המטבחים ולעריכת
29 שימוע בעניינו. כתוצאה מכך היחסים בין מפעיל בית המטבחים לוטרנר המפקח השתנו לרעה
30 ובין היתר הושמעו איומים מצד המפעיל לעניין יכולתו להשפיע על המשך העסקתו של הווטרנר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 64277-05-18 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני :

- 1 המפקח. המשיב הוסיף כי בתקופה שלאחר מכן ניתן היה לזהות הבדל באופיין של אי
2 ההתאמות, גם אם הוטריןר המפקח הכחיש בתוקף כי הוא הושפע מהדברים או חש מאוים.
3
4 דוגמא נוספת מצויה בסעיף 49 לכתב התשובה בכולל ציטוט של אי התאמה שנרשם על ידי
5 וטריןר מפקח בבית מטבחים בזו הלשון : **"תשתית ההולכה לשחיטה גורמת לבעיות בהכנסת**
6 **הבקש לשחיטה, עיכוב מיותר של השחיטה ופעולות זירוז מיותרות וסטרס של הבקר"** ניסוח
7 זה אינו מאפשר להבין מה בדיוק היה הליקוי בהכנסת הבקר. יתרה מכך ברור עם המפקח העלה
8 כי על אף שבמקרה זה היו נדרשות פעולות רגולטוריות, לא נקט בהם הוטריןר המפקח אלא
9 ציין ליקוי עמום בכדי לצאת ידי חובה.
10 עוד עולה מכתב התשובה כי פרט לאיומים שחווים המפקחים מצד בעלי בתי המטבחים הם
11 חווים גם איומים מצד עמותות העוסקות בצער בעלי חיים.
12
13 36. לאור המפורט לעיל טענת המשיב לפיה פרסום דוחות אי ההתאמה המבוקשים יפגעו בעבודת
14 הוטריןרים המפקחים איננה טענה בעלמה אלא טענה מבוססת שקרוב לוודאי תגרום לפגיעה.
15
16 37. לאור מסקנתי זו, נשאלת השאלה האם האיזון הראוי במקרה זה מצדיק את החלטת הממונה
17 שלא להתיר את הפרסום המבוקש במיוחד לאור טענת העותרת כי אם קיים חשש ללחצים
18 והתנכלויות של בתי המטבחים כלפי הוטריןרים המפקחים, על המשיב לטפל בכך ולא לעודד
19 את המשך ההתנהגות העבריינית באמצעות הסתרת המידע מהציבור.
20
21 38. העותרת הבהירה כי הדוחות נחוצים לה כדי למצות את הדין עם בית המטבחים וכדי לבחון
22 כיצד אפשרו מערכות הפיקוח של המשיב את הכשל כפי שעלה מהתיעוד, מחדל שיש לו השלכות
23 גם על בתי מטבחים אחרים.
24 אני סבורה כי איזון האינטרסים בהתחשב בנזק שיגרם מצד אחד למערכות הפיקוח ומצד שני
25 הצורך לשמו נזקקת העותרת לדוחות נוטה לטובת המשיב.
26 במישור מיצוי הדין, הגישה העותרת תלונה שנחקרה על ידי גורמי אכיפת החוק ונדחה. גם ערר
27 שהגישה העותרת על סגירת התיק נדחה.
28 בנוסף, נדחתה גם העתירה שהגישה העותרת לבג"צ בדרישה לסגור את בית המטבחים. נראה
29 שבענין מיצוי הדין לא נותרו פעולות אותן ניתן לנקוט. בנסיבות אלה חששו של בית המטבחים
30 כי המידע נחוץ לעותרת כדי לקדם את התביעות הייצוגיות הנקטות כנגדה אינו משולל יסוד.
31
32 בהתייחס לרצונה של העותרת ללמוד כיצד אפשרו מערכות הפיקוח של המשיב את הכשל כפי
33 שעלה מהתיעוד, והחשש שלמחדל זה השלכות גם על בתי מטבחים אחרים, אינני סבורה כי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 18-05-64277 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני :

נתונים מהשנים 2010 – 2017 יכולים להוות אינדיקציה למה שמתרחש היום ובוודאי שלא לגבי מה שמתרחש בבתי מטבחים אחרים. מה גם שהעותרת קיבלה מידע זה לתקופה מיום 04.01.2017 עד יום 17.09.2017, פרק זמן ארוך דיו כדי להסיק מסקנות רוחביות, במיוחד שהדיווח מתייחס לתקופה לגביה קיים התעוד שהביא לפתיחה בחקירה.

39. מאידך, כחלק מרצונו של המשיב לספק מענה לרצונה של העותרת, ולאזן בין האינטרסים השונים, הוא החל לפרסם דוחות אי התאמה באופן יזום, באמצעות אתר אינטרנט, בו יכול כל אזרח כמו גם העותרת, להזין את התאריכים הרצויים לו ולהנפיק דוח המפרט אי התאמות בתאריכים שנבחרו. הפתרון בו נקט המשיב לפיו ניתן יהיה "לשלוף" נתונים ודוחות אי התאמה עתידיים בלבד, עונה על הדרישות של העותרת, המבקשת לפקח על התנהלות המשיב ועל התנהלות בתי המטבחים, והן על תכליות החוק כפי שהוצגו בפס"ד דה מרקר. אפשרות זו מאפשרת לקיים איזון בין האינטרס של הרשות לבין רצונה של העותרת "לפקח על המפקחים", רצון המתכתב עם תכליות החוק כפי שהוצגו לעיל תוך כדי שהוא מאפשר "ביקורת ציבורית אפקטיבית וראויה על הרשות" (פסקה 52 לפסק דינה של השופט ארבל, לעיל פס"ד דה מרקר).

40. כפי שנאמר בפס"ד דה מרקר חוק חופש המידע מאפשר לציבור לבקר את הרשות כ"מערכת" ולא את היחידים המועסקים על ידיה :

"עניינו של הציבור המבקש לבחון את פעילות הרשות ולבקרה, הינו בפעילותה כגוף המספק לו שירותים ופועל כנאמן שלו. הביקורת הציבורית מטרתה לבחון האם האזרח זוכה מהרשות לשירות לו הוא זכאי, האם הרשות עמדה במטרותיה וביעדיה, מה היה היקף וטיב פעולתה, כיצד הפעילה את סמכויותיה. אין היא בוחנת את השירות לו זכה מידי עובד מסוים של הרשות. המערכת היא שעומדת לבחינת הציבור ולא עובדיה" (פס"ד דה מרקר, פסקה 61).

אציין כי אין באמור לעיל כדי להביע דעה באשר לדחיפות הפרסום, וככל שהעותרת תסבור כי מידע לחצי שנה אחורה אינו מידע מספק תוכל כמובן לפנות בבקשות מתאימות שיבחנו לגופן.

41. סוף דבר לא מצאתי לנכון להורות על פרסום דוחות ספציפיים מהשנים המבוקשות על ידי העותרת, שכן האפשרות לפקח ולהסיק מסקנות מהממצאים מתקיימת גם באמצעות המתווה המוצע על ידי המשיב.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 64277-05-18 תנו לחיות לחיות 580176832 נ' משרד החקלאות - היועץ המשפטי ואח'

תיק חיצוני:

1

2

3

המשיבים יישאו בהוצאות העותרת ובשכר טרחת עו"ד בסך של 30,000 ₪.

4

5

6

ניתן היום, כ"א שבט תשפ"ב, 23 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

7

ד. קלס

8

זהבה בוסתן, שופטת עמיתה

9

